

P6_TA-PROV(2007)0156

Horvātijas progresa ziņojums

Eiropas Parlamenta 2007. gada 25. aprīļa rezolūcija par Horvātijas 2006. gada progresa ziņojumu (2006/2288(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes 2005. gada 3. oktobra lēmumu uzsākt pievienošanās sarunas ar Horvātiju,
 - ņemot vērā Horvātijas 2006. gada progresa ziņojumu, ko Komisija publicēja 2006. gada 8. novembrī (SEC(2006)1385),
 - ņemot vērā ES un Horvātijas Kopīgās parlamentārās komitejas 2006. gada 3. un 4. oktobra ieteikumus,
 - ņemot vērā 2006. gada 14. līdz 15. decembra Eiropadomes prezidentūras secinājumus,
 - ņemot vērā 2006. gada 13. decembra rezolūciju par Komisijas paziņojumu par paplašināšanas stratēģiju un galvenajiem uzdevumiem 2006.–2007. gadā¹,
 - ņemot vērā ES un Horvātijas Apvienotās parlamentārās komitejas 2007. gada 20. un 21. marta ieteikumus,
 - ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A6-0092/2007),
- A. tā kā Horvātija ir turpinājusi ievērojamu progresu attiecībā uz politisko, ekonomisko un *acquis* kritēriju izpildi un saskaņā ar veiktajām pārbaudēm ir atzinīgi jāvērtē par svarīgiem soļiem, kas veikti daudzās jomās, pieņemot tiesību aktus;
- B. tā kā, ja Horvātija tiks galā ar neatrisinātajiem jautājumiem un attīstīs atbilstošu administratīvo kapacitāti, sarunām jāturpinās vienmērīgi un pēc visu kritēriju izpildes un sarunu pabeigšanas laikus jānoved pie Horvātijas pievienošanās Eiropas Savienībai;
- C. tā kā Horvātijai jādara viss iespējamais, veicot nepieciešamās reformas tā, lai sarunas varētu pabeigt savlaicīgi un Eiropas Parlaments varētu sniegt piekrišanu pirms nākamajām Parlamenta vēlēšanām Eiropas Savienībā 2009. gada jūnijā;
- D. tā kā Horvātijas pievienošanās perspektīvai ir reģionāla dimensija, jo tā ir skaidra zīme, ka saskaņā ar 2003. gada Saloniku Eiropadomes secinājumiem visu Rietumbalkānu valstu nākotne tiešām ir saistīta ar Eiropas Savienību, ko apliecina daudzas Eiropas Parlamenta rezolūcijas;
- E. tā kā Horvātija skaidri atbalsta kaimiņvalstu centienus integrēties Eiropā;

¹ Pieņemtie teksti, P6_TA(2006)0568.

- F. tā kā pieredze no iepriekšējām paplašināšanās kārtām rāda, ka katras valsts sasniegumi jāvērtē atsevišķi, ka pievienošanās sarunu ātrumu nosaka sasniegtā atbilstība Kopenhāgenas kritērijiem un ka šo kritēriju izpildes pakāpe nosaka arī pievienošanās galīgo datumu;
- G. tā kā Nicas Līgumā nav paredzēts pienācīgs pamats turpmākām paplašināšanas kārtām un tā kā tāpēc pašreizējā Konstitucionālā līguma projekta būtiskākajai daļai jāstājas spēkā līdz 2008. gada beigām, lai izveidotu turpmākai paplašināšanai nepieciešamos apstākļus un lai Savienība varētu darboties efektīvāk, pārredzamāk un demokrātiskāk, un tas ir priekšnoteikums turpmākām paplašināšanas kārtām; turklāt tā kā Komisijai un Padomei intensīvi jāstrādā, lai izveidotu nepieciešamos priekšnoteikumus ES paplašināšanai, tostarp lai Horvātija varētu pievienoties ES;
- H. tā kā par to, lai nodrošinātu Eiropas Savienības spēju tālāk sekmīgi paplašināties, atbildīga ir Eiropas Savienība un nevis kandidātvalstis;
- I. tā kā kopīgais novērošanas process tika sekmīgi pabeigts 2006. gada oktobrī un pēc tam sākās divpusējās sarunas ar Horvātiju par konkrētiem *acquis* aspektiem;
- J. tā kā līdz šim ir atvērtas sešas dažādas *acquis* sadaļas un divas (par zinātni un pētniecību un par izglītību un kultūru) ir provizoriski slēgtas;
- K. tā kā Komisija jau ir izmantojusi salīdzinošos kritērijus, lai novērtētu Horvātijas varasiestāžu progresu tādās būtiskās un jutīgās jomās kā konkurences politika, publiskais iepirkums, kapitāla brīva aprīte, tiesiskums, brīvība un drošība, sociālā politika un nodarbinātība;
- L. tā kā Horvātijas centieni izpildīt pievienošanās kritērijus ir jāturpina un jāpapildina ar efektīviem īstenošanas pasākumiem un attiecīgiem uzraudzības mehānismiem;
- M. tā kā pienācīga valsts pārvaldes, tiesu iestāžu un policijas reforma ir būtiska un ir obligāts priekšnoteikums, lai nodrošinātu atbilstību standartiem un varētu pievienoties ES;
- N. tā kā reģiona nesenās pagātnes pilnīga un objektīva analīze, patiesa izlīgšana starp tautām un labu kaimiņattiecību nodibināšana var ievērojami veicināt patiesu Eiropas integrācijas procesu;
- O. tā kā kara noziegumu izmeklēšana un bēgļu un pārvietoto personu reintegrācija ir samierināšanas procesa būtiski elementi,
1. norāda, ka Horvātija jau ir sasniegusi ievērojamu progresu ceļā uz pievienošanos ES;
 2. uzskata saskaņā ar Komisijas paziņojumu par paplašināšanās stratēģiju un galvenajiem uzdevumiem 2006.–2007. gadā (COM(2006)0649), ka Horvātija turpina izpildīt pievienošanās politiskos kritērijus un tās ekonomiku var uzskatīt par funkcionējošu tirgus ekonomiku, kurai jābūt spējīgai vidējā termiņā izturēt ES konkurences spiedienu un tirgus spēkus, ja tā aktīvi īsteno reformu programmu, lai likvidētu vēl atlikušos būtiskos trūkumus;
 3. apsveic Horvātijas varasiestādes par straujo progresu, kas līdz šim sasniegts pievienošanās sarunās, it īpaši par pieņemtajiem svarīgajiem tiesību aktiem tādās būtiskās jomās kā valsts pārvalde, tiesu administrācija un korupcijas novēršanas politika;

4. atbalsta valdības un opozīcijas centienus, neraugoties uz vēlēšanu tuvošanos, pieņemt nepieciešamus, tomēr dažreiz grūtus lēmumus, it īpaši konkurences politikas un valsts atbalsta jomā, un uzsver, ka šie lēmumi galu galā sniegs labumu visiem Horvātijas pilsoņiem;
5. aicina Horvātijas valdību visās jomās, it īpaši vides jomā stiprināt tās kapacitāti īstenot valsts tiesību aktus, kas transponēti no *acquis communautaire*;
6. šajā sakarā mudina Horvātijas varasiestādes pienācīgi ņemt vērā vietējo kopienu bažas un sabiedrības viedokli par pretrunīgiem rūpnieciskiem projektiem, kas var apdraudēt vidi vai sabiedrības veselību, un aicina tās noteikt skaidru un pārredzamu procedūru, lai informētu un konsultētos ar visām ieinteresētajām pusēm, ne tikai investoriem;
7. aicina Horvātijas valdību šajā sakarā pilnībā ievērot un īstenot starptautiskos dokumentus, piemēram, Orhūsas konvenciju, un, visbeidzot, ratificēt Kioto protokolu saskaņā ar jaunāko ES vides stratēģiju;
8. pauž bažas par to, ka Horvātijā mazinās sabiedrības atbalsts dalībai ES, un atzinīgi vērtē to, ka valdība un opozīcija apvieno spēkus, lai izskaidrotu sabiedrībai pievienošanās procesa sniegtos ekonomiskos, politiskos, sociālos un kultūras ieguvumus; aicina Komisiju intensificēt informatīvos pasākumus saistībā ar minētajiem ieguvumiem;
9. uzsver vajadzību ātri un efektīvi īstenot līdz šim pieņemtās reformas, lai turpinātu modernizēt Horvātiju un līdz ar to turpinātu stiprināt un stabilizēt demokrātiju un sociālu tirgus ekonomiku; šajā sakarā:
 - a) norāda, ka Civildienesta likuma noteikumi par pārredzamību un objektivitāti ierēdņu iecelšanā un novērtēšanā stāsies spēkā tikai pēc nākamajām vēlēšanām; turklāt norāda, ka šis lēmums var radīt iespaidu par kavēšanos šajā svarīgajā jomā un tādējādi veicināt uzskatu, ka valdības apņēmība reformēt valsts pārvaldi ir nepilnīga, lai gan pašreizējai valdībai ir ārkārtīgi svarīgi izbeigt politisku iejaukšanos civildienestā;
 - b) norāda uz Horvātijas tieslietu ministres apņemšanos turpināt paredzēto tiesu skaita racionalizāciju, lai padarītu tās profesionālākas un efektīvākas, un mudina valdību pēc iespējas drīzāk pieņemt ministres plānu; atgādina ministrei, ka šim procesam jānotiek paralēli ar tiesu iestāžu darbinieku iecelšanas un novērtēšanas procedūru un kritēriju noteikšanu, lai nodrošinātu pietiekamas garantijas tiesu iestāžu profesionalitātei un neatkarībai; šajā sakarā atzinīgi vērtē darba grupas izveidi, lai izstrādātu jaunu kritēriju sistēmu tiesnešu vērtēšanai un grozītu likumu par tiesām, ieviešot tiesnešiem pienākumu deklarēt īpašumu un paredzot iespēju nosūtīt tiesnešus komandējumā uz pārslogotām tiesām; pauž pārliedību, ka neizskatīto lietu uzkrāšanos varētu turpināt samazināt, veicinot alternatīvus strīdu risināšanas mehānismus, lai nodrošinātu tiesu sistēmas efektivitāti;
 - c) izsaka atzinību Horvātijai par pilnīgu sadarbošanos ar Bijušās Dienvidslāvijas Starptautisko krimināltribunālu (*ICTY*); tomēr pauž bažas par to, ka, kā to parādīja nesenie tiesu lēmumi, kara noziegumu efektīvai izmeklēšanai var traucēt vietējā līmenī izrādītais naidīgums, dažu tiesu darbinieku neobjektīvā nostāja pret cilvēkiem, kas nav horvāti, un liecinieku nepietiekama aizsardzība pret iebiedēšanu; mudina Horvātijas valdību turpināt aktīvi veicināt un atbalstīt kara noziegumu izmeklēšanu neatkarīgi no noziedznieku tautības; pauž bažas arī par atsevišķām valdības iniciatīvām, it īpaši par

piedāvājumu segt armijas ģenerāļu aizstāvības izdevumus un prasību darboties kā *amicus curiae* lietās, kuras izskatīs *ICTY*;

- d) uzskata, ka visām Horvātijas iestādēm un partijām jāveic pasākumi, lai sabiedrība neuzskatītu *ICTY* par naidīgu iestādi, un jāpopularizē *ICTY* loma pret Horvātijas civiliedzīvotājiem veikto noziegumu izmeklēšanā;
 - e) norāda, ka attiecībā uz minoritāšu aizsardzību ir spēkā atbilstīgs tiesiskais regulējums, kā arī ir demonstrēta apņemšanās integrēt minoritātes politiskajā sistēmā; atgādina, ka ir svarīgi garantēt minoritāšu pienācīgu pārstāvību civildienestā, policijā un tiesu iestādēs, kā arī vienādu attieksmi ar īpašumu saistītos un ekonomiskos jautājumos; aicina visos valsts pārvaldes līmeņos izstrādāt konkrētus rīcības plānus, kas nodrošinātu minoritāšu proporcionālu pārstāvību saskaņā ar Konstitūcijas prasībām, un noteikt pienācīgus uzraudzības pasākumus;
 - f) ar gandarījumu norāda uz pozitīvajiem sasniegumiem bēgļu un pārvietoto personu atgriešanās procesā; aicina valdību arī turpmāk veicināt atgriešanos, meklējot taisnīgus, efektīvus un ilgtspējīgus veidus, kā risināt mājokļu un nodarbinātības jautājumus, kas ir galvenās problēmas tiem, kas vēlas atgriezties; aicina Horvātijas iestādes garantēt ūdens un elektrības pakalpojumus visiem attiecīgajiem ciematiem;
 - g) atzinīgi vērtē valdības jauno piecgadu plānu atrisināt jautājumu par mājokļu nodrošināšanu iepriekšējo īres tiesību īpašniekiem ārpus teritorijām, kuras valstij ir īpaši svarīgas; šajā sakarā uzsver vajadzību pātrināti īstenot jauno rīcības plānu, lai risinātu attiecīgo iedzīvotāju neatliekamās problēmas;
 - h) atkārtoti aicina Horvātijas varasiestādes pagarināt termiņu darba stāža atzīšanai iedzīvotājiem, kuri konflikta laikā strādāja tā sauktajā *Republika Srpska Krajina*, un ļaut arī šiem nerezidentiem pieteikties uz šādu atzīšanu; atgādina varasiestādēm, ka tā būtu iespēja Horvātijai uzskatāmi parādīt vēlmi pārvarēt konflikta izraisītās nesaskaņas un veicināt valstī samierināšanos;
 - i) ar gandarījumu atzīmē Horvātijas arvien pieaugošo ekonomisko izaugsmi, kas pamatojas uz vērienīgu reformu plānu un ievērojamiem privātiem ieguldījumiem, un cer, ka tā rezultātā drīz radīsies vairāk labu darbavietu;
 - j) atgādina Horvātijas varasiestādēm, ka atvērta un konkurētspējīga tirgus ekonomika ir pamatprasība dalībai ES; tādēļ aicina tās aktīvāk un ātrāk īstenot izvirzītos mērķus pārdot valsts īpašumā esošās mazākuma un vairākuma daļas uzņēmumos un samazināt valsts subsīdijas, it īpaši kuģubūves un tērauda nozarē; uzskata, ka jādara vairāk, lai atvērtu Horvātijas tirgu ārvalstu ieguldītājiem un pakalpojumu sniedzējiem un nodrošinātu tiem tādus apstākļus, kādi ir vietējiem tirgus dalībniekiem; aicina Horvātiju pilnībā un efektīvi izmantot spēkā esošās procedūras, lai atļautu ES pilsoņiem iegādāties nekustāmos īpašumus, izņemot attiecībā uz izņēmuma teritorijām; atgādina, ka šie mērķi bija izvirzīti jau Stabilizācijas un asociācijas nolīgumā ar Horvātiju;
 - k) aicina Horvātijas valdību stiprināt administratīvo kapacitāti, lai pilnībā izmantotu Pirmspievienošānās atbalsta instrumentu;
10. atzinīgi vērtē Horvātiju par tās pozitīvo un vadošo lomu Dienvidaustrumeiropā un šajā sakarā pozitīvi vērtē Horvātijas valdības darbību, pašlaik vadot Dienvidaustrumeiropas

sadarbības procesu; aicina Horvātiju un tās kaimiņvalstis līdz galam atrisināt visus neatrisinātos robežjautājumus;

11. it īpaši mudina Horvātijas un Slovēnijas valdības izmantot visas iespējas, lai, ņemot vērā līdz šim panāktās vienošanās un 2004. gada 17.–18. jūnija Eiropadomes secinājumus, vienotos par visiem neatrisinātajiem jautājumiem saistībā ar robežām, un aicina tās atturēties no vienpusējām darbībām, kas varētu traucēt šādu vienošanos;
12. prasa, lai tiek izmantoti trešās puse pakalpojumi, ja atklātu robežkonfliktu gadījumos nevar atrast bilaterālus risinājumus ar kaimiņvalstīm;
13. aicina Komisiju turpināt stimulēt un atbalstīt plašu patiesības noskaidrošanas un izlīgšanas procesu Horvātijā un visos Rietumbalkānos, vajadzības gadījumā iesaistot arī citas kaimiņvalstis; pauž stingru pārlicību, ka šajā procesā jāiesaista pilsoniskā sabiedrība, politiskie spēki un kultūras darbinieki un ka tas radīs pamatu ilgstošam mieram un stabilitātei reģionā; uzskata, ka šajā izlīgšanas procesā īpaša uzmanība jāpievērš jaunatnei un ka šeit jāietver vēstures mācību grāmatu un mācību programmu pilnīga pārskatīšana;
14. šajā sakarā mudina turpināt Horvātijas pilsoniskās sabiedrības centienus iesaistīt sabiedrību debatēs un palielināt sabiedrības informētību par Rietumbalkānu neseno pagātņi; uzsver, ka šīs nevalstiskās organizācijas ir būtiskas un neaizstājamas patiesi plurālistiskā sabiedrībā; aicina Horvātijas valdību attiecībā uz neseno pagātņi atbalstīt izglītību, kas sekmē savstarpēju saprašanos;
15. aicina jaunās dalībvalstis aktīvi piedalīties Horvātijas virzībā uz pievienošanos, ar savu pieredzi reformu veikšanā palīdzot Horvātijai;
16. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu un Horvātijas Republikas valdībām un parlamentiem.